

gemeente Hilvarenbeek

Inwonerspanel Hilvarenbeek

Inwonerspanel Hilvarenbeek Onderzoek 4 | 2018

Gemeente Hilvarenbeek
Oktober 2018

Thema: Duurzaamheid

Drs. Karin du Long
Mariëlle Tuinder Msc

Meedenken

Meepraten

Inwonerspanel Hilvarenbeek

Inwonerspanel Hilvarenbeek - Onderzoek 4, 2018

-1-

HETPON

1. Inleiding

Thema van het onderzoek

Onderwerp van dit vierde panelonderzoek is **duurzame energie**.

Met **duurzame energie** bedoelen we energie die opgewekt wordt uit bronnen die niet op kunnen raken zoals zon of wind.

Met het **verduurzamen van de energie** bedoelen we: ervoor zorgen dat energie op een duurzame manier wordt opgewekt en gebruikt. We hebben het dan over alternatieve energie zoals zon of aardwarmte en niet over fossiele brandstoffen zoals aardgas of kernenergie.

Veldwerk en respons

Veldwerkperiode	3 – 11 oktober 2018
Aantal panelleden inwonerspanel Hilvarenbeek	983
Aantal ingevulde online vragenlijsten	690
Responspercentage	70%

Opmerking bij de tabellen en figuren:

Door afrondingsverschillen komt het totaal niet altijd exact op 100% uit maar soms op 99% en soms op 101%.

2.1 Kennis over duurzame energie

1. Kunt u aangeven in hoeverre u het eens of oneens bent met de volgende stellingen? (n = 690)

	Helemaal eens	Eens	Oneens	Helemaal oneens	N.v.t. / dat weet ik niet
Ik ben geïnteresseerd in het onderwerp duurzame energie	43	46	6	2	3
Ik heb weinig kennis over het onderwerp duurzame energie	8	40	43	8	2
Ik zou graag meer willen weten over duurzame energie	13	66	14	3	3

Toelichting

- De interesse voor het thema duurzame energie is hoog: bijna 9 op de 10 inwoners (89%) geven aan in dit onderwerp geïnteresseerd te zijn.
- Het kennisniveau op dit thema verschilt: de helft geeft aan hier nog maar weinig kennis over te hebben, de andere helft geeft aan hier meer kennis over te hebben.
- Een grote groep (4 op de 5 mensen) wil graag meer weten over dit thema.

2.2 Stellingen over duurzame energie

2. Kunt u aangeven in hoeverre u het eens of oneens bent met de volgende stellingen? (n = 682)

	Helemaal eens	Eens	Oneens	Helemaal oneens	N.v.t. / dat weet ik niet
Klimaatverandering is een groot probleem	41	51	6	0	2
De klimaatverandering beangstigt mij	10	37	41	10	2
Ik vind de aandacht voor klimaatverandering goed en noodzakelijk	38	56	4	0	1
De uitstoot van CO2 door het gebruik van steenkool, aardolie en aardgas is slecht voor natuur en milieu	35	52	4	0	8
Duurzame energie is belangrijk en zinvol	44	52	2	1	1
Energiebesparing is belangrijk en zinvol	49	50	1	0	1
Het maakt me niet uit dat mijn gas uit andere landen – zoals Rusland – komt	11	38	33	10	8
Het is goed dat mijn woonwijk uiteindelijk aardgasvrij wordt gemaakt	20	37	22	5	16
Energiecoöperatie Hilverstroom is belangrijk voor de Hilvarenbeekse energie-aanpak.	13	39	7	1	40

Toelichting

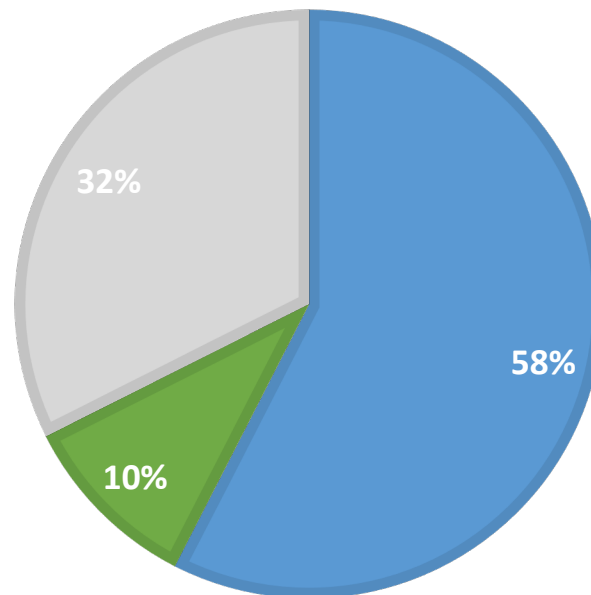
- Bijna iedereen (92%) is het er over eens: de verandering van het klimaat is een groot probleem. En bijna de helft (47%) vindt dit een beangstigende gedachte.
- Aandacht voor klimaatverandering is zeker goed en noodzakelijk, aldus 95% van de inwoners. Ook vindt vrijwel iedereen duurzame energie en energiebesparing belangrijk en zinvol.
- 87% geeft aan dat de uitstoot van CO2 slecht is voor natuur en milieu, 8% weet dit niet.
- De meningen zijn verdeeld over de stelling over de afkomst van gas uit andere landen. Ook over het aardgasvrij maken van de eigen wijk zijn de meningen verdeeld.
- De energiecoöperatie is volgens 52% belangrijk voor de energie-aanpak in Hilvarenbeek. 40% weet dat niet, dit zijn ook voornamelijk mensen die niet bekend zijn met de coöperatie (zie 2.3).

2.3 Bekendheid met Energiecoöperatie Hilverstroom

3. Kent u Energiecoöperatie Hilverstroom? (n = 682)

- Ja, ik ken het maar ben hier geen lid van
- Ja, ik ken het en ben lid van deze coöperatie
- Nee, ik ken het niet

Toelichting

- De meerderheid van de inwoners is bekend met Energiecoöperatie Hilverstroom maar hier geen lid van. 10% is wel lid van de coöperatie.
- Een derde van de inwoners is niet bekend met de coöperatie.

2.4 Windmolens, zonneparken en hoogspanningsleidingen

4. In hoeverre vindt u het acceptabel als uw eigen leefomgeving de komende jaren ingrijpend verandert door windmolen(s), zonneparken of hoogspanningsleidingen? (n = 681)

	Heel onacceptabel	Onacceptabel	Acceptabel	Heel acceptabel	Dat maakt me niet uit	Weet niet / geen mening
windmolen(s)	10	19	55	10	3	3
zonnepark	5	7	54	30	2	2
hoogspanningsleiding	25	38	22	2	3	9

Toelichting

- Inwoners van Hilvarenbeek staan overwegend positief tegen verandering van de leefomgeving door de komst van windmolen(s) of zonneparken:
- Twee derde van de inwoners vindt het (heel) acceptabel dat de komende jaren de leefomgeving ingrijpend kan veranderen door bouw van windmolens. Een nog groter deel van de inwoners (84%) vindt het (heel) acceptabel dat door de bouw van een zonnepark de leefomgeving ingrijpend verandert. Bij de toelichting die respondenten bij deze vraag konden geven, lezen we herhaaldelijk terug dat de bouw moet passen binnen het landschap en dat zonnepanelen eerst op daken gelegd moeten worden.
- Over de komst van (meer) hoogspanningsleidingen zijn minder mensen positief: 63% vindt het onacceptabel als hierdoor de leefomgeving verandert.

2.5 Stellingen over duurzaamheid

5. Kunt u per stelling aangeven in hoeverre u het er eens of oneens bent? (n = 680)

	Helemaal eens	Eens	Oneens	Helemaal oneens	N.v.t. / dat weet ik niet
a. De opbrengst van grootschalige projecten (windmolens, zonneweides) moet geïnvesteerd worden in de directe omgeving	25	51	12	3	9
b. Door groene energie af te nemen, lever ik een bijdrage aan het verduurzamen van de energievoorziening	25	59	6	2	8
c. Duurzaamheid speelt een belangrijke rol in de keuzes die ik maak	16	52	24	3	5
d. Het maakt mij niet uit of mijn energie duurzaam is	1	12	53	29	5
e. Ik wil graag duurzamer of energiezuiniger leven maar de kosten hiervoor vind ik te hoog	17	49	22	2	10

Toelichting

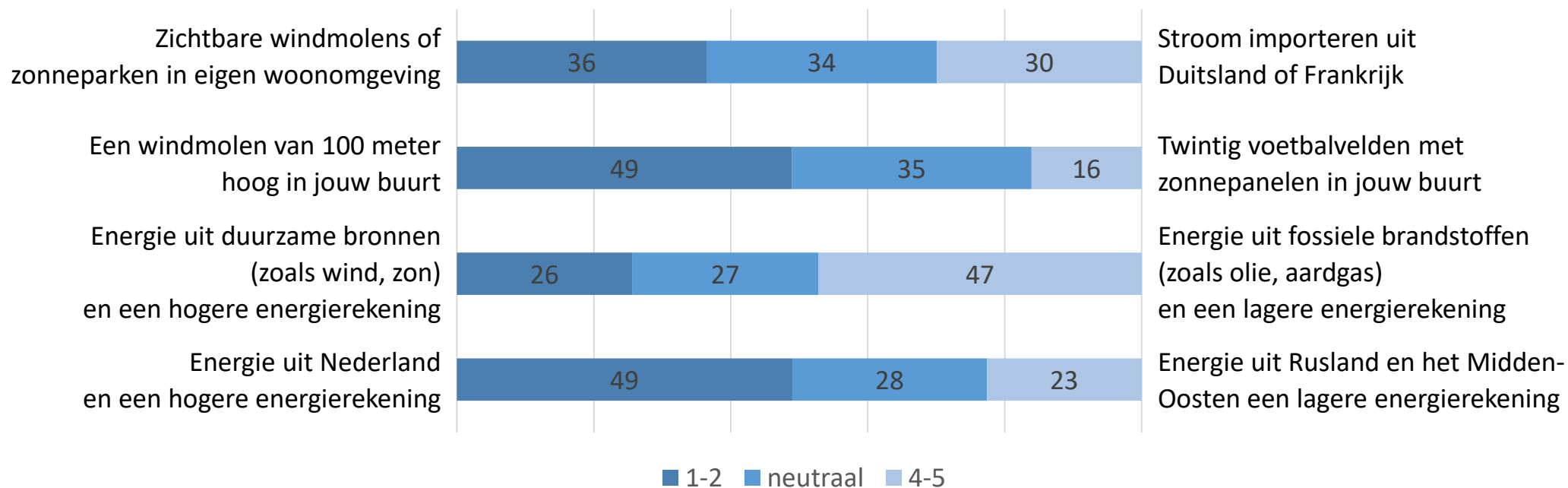
- Drie kwart van de inwoners (76%) is het ermee eens dat de opbrengst van grootschalige energieprojecten ten goede moet komen aan de directe omgeving.
- Inwoners lijken zich zeer bewust te zijn van duurzaam energieverbruik: een groot deel (68%) geeft aan dat duurzaamheid belangrijk is in de keuzes die zij maken.
- Een overgrote meerderheid geeft aan dat het wel uitmaakt dat de energie die zij verbruiken duurzaam is.
- 56% geeft aan graag duurzamer of energiezuiniger te willen leven maar de kosten hiervoor te hoog te vinden.

2.6 Dilemma's over duurzaamheid

6. Hieronder ziet u steeds links en rechts tegenstellingen staan.

Kunt u telkens aangeven in hoeverre u een voorkeur heeft voor de ene of voor de andere keuze? (n = 668)

2.7 Maatregelen om energiezuinig of duurzaam te leven

7. Hieronder staan enkele mogelijkheden om energiezuinig(er) te leven.

Kunt u per item aangeven welk antwoord op u van toepassing is?

(gesorteerd op categorie [Doe ik al])

	Doe ik al	Bereid om dit te gaan doen	Niet bereid om dit te gaan doen	N.v.t. / dat weet ik niet
a. Ik doe het licht uit wanneer ik een ruimte verlaat	97	2	0	1
b. Ik zet de verwarming een paar graden lager als ik niet thuis ben/'s nachts	87	5	4	4
c. Ik gebruik energiezuinige huishoudelijke apparaten (met label A+, A++ of A+++)	71	22	2	6
d. Ik zet de televisie uit in plaats van op stand-by als ik geen televisie kijk	56	23	15	6
e. Ik kies bewust voor de fiets of openbaar vervoer in plaats van de auto	36	21	37	7
f. Ik kies ervoor om minder met het vliegtuig te reizen	37	17	31	15
g. Ik kies bewust voor een energiezuinige of elektrische auto	16	50	20	14

2.7 Maatregelen voor energiebesparing

8. Hieronder staan enkele maatregelen voor energiebesparing.

Kunt u per item aangeven welke maatregel u zou willen nemen (of al genomen heeft)?

(gesorteerd op categorie [Doe ik al])

	Doe ik al	Bereid om dit te gaan doen	Niet bereid om dit te gaan doen	N.v.t. / dat weet ik niet
a. Plaatsen van dubbel glas of de eigenaar/verhuurder vragen dit te doen	85	10	1	3
b. Minimaal de helft van mijn lampen zijn spaarlampen/led-verlichting	79	18	1	2
c. Isoleren van mijn dak of vloer of de eigenaar/verhuurder vragen dit te doen	68	21	4	8
d. Isoleren van mijn spouwmuur of de eigenaar/verhuurder vragen dit te doen	61	22	7	10
e. Plaatsen van een waterbesparende douchekop	56	32	9	3
f. Plaatsen van een duurzame ketel of warmtepomp of de eigenaar/verhuurder vragen dit te doen	37	43	9	10

2.7 Maatregelen voor opwekken of afnemen van duurzame energie

9. Hieronder staan enkele maatregelen voor het opwekken of afnemen van duurzame energie.

Kunt u per item aangeven welk antwoord op u van toepassing is?

(gesorteerd op categorie [Doe ik al])

	Doe ik al	Bereid om dit te gaan doen	Niet bereid om dit te gaan doen	N.v.t. / dat weet ik niet
a. Afnemen van groene elektriciteit (wind, zon, waterkracht, biomassa) van mijn energieleverancier	53	33	6	8
b. Plaatsen van zonnepanelen of de eigenaar/verhuurder vragen dit te doen	27	47	16	9
c. Afnemen van groen gas (gas uit biomassa) van mijn energieleverancier	23	52	6	19
d. Investeren in wind- of zonnedelen	13	42	25	20
e. Plaatsen van een zonneboiler (levert warm water op) of de eigenaar/verhuurder vragen dit te doen	6	56	20	18
f. Plaatsen van een warmtepomp of de eigenaar/verhuurder vragen dit te doen	5	47	28	19

2.8 Verduurzaming van de woning

10. U heeft aangegeven een of meerdere maatregelen voor energiebesparing of duurzame energie toe te passen. Wat is (of zijn) voor u de belangrijkste reden(en) geweest hiervoor? (n = 676)
(meerdere antwoorden mogelijk)

	%
Ik wil graag een steentje bijdragen aan een beter milieu	78
Ik wil mijn energierekening omlaag brengen	76
Ik wil mijn woning graag comfortabeler maken	34
Ik beweeg mee met de nieuwe regelgeving	19
Ik wil niet meer afhankelijk zijn van gas	17
Het is beter voor mijn gezondheid/gezondheid van mijn huisgenoten	15
Door deze maatregelen wordt mijn woning mee waard	11
Mijn woning was toe aan onderhoud	9
Anders namelijk	3

Toelichting

Voornaamste reden om energie te besparen of duurzame energie toe te passen zijn het bijdragen aan een beter milieu (78%), het besparen van kosten (76%) en het verhogen van het comfort van de woning (34%).

2.8 Verduurzaming van de woning

11. Zijn er mogelijkheden om uw woning (nog verder) te verduurzamen, waar u op dit moment (nog) geen gebruik van maakt?

Kunt u aangeven wat daarvan de reden is? (n = 675)

(meerdere antwoorden mogelijk)

	%
Ik vind het te duur	43
Ik heb geen helder inzicht in terugverdientijd	22
Het inzicht van alle mogelijkheden ontbreekt mij	20
Ik beschik over onvoldoende onafhankelijke informatie	18
De regelgeving verandert nog steeds	17
Andere reden	12
Ik doe al genoeg	10
Ik heb daar geen bijzondere reden voor	9
Ik vind het teveel gedoe om uit te zoeken wat allemaal mogelijk is	9
Ik huur een woning dus ik ben hiervoor afhankelijk van mijn verhuurder	8
Ik heb er geen tijd voor om uit te zoeken wat allemaal mogelijk is	7
Ik weet niet waar ik advies kan inwinnen	3

Toelichting

We vroegen panelleden of er nog mogelijkheden zijn om hun woning (verder) te verduurzamen en waarom zij deze nog niet toepassen.

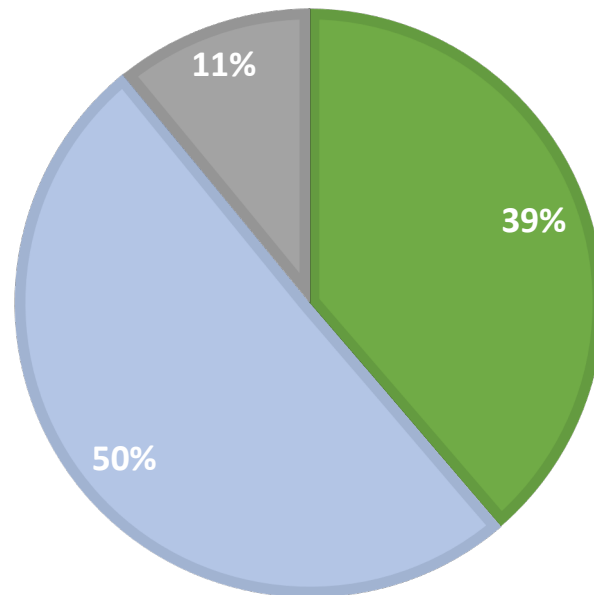
- Bijna de helft (43%) geeft aan verdere verduurzaming van de woning te duur te vinden.
- Bijna een kwart wordt weerhouden van verdere verduurzaming door onbekendheid met de terugverdientijd van bepaalde maatregelen.
- Een op de vijf mensen geeft aan geen zicht op alle mogelijkheden te hebben of onvoldoende te beschikken over onafhankelijke informatie.
- Verdere verduurzaming stimuleren lijkt dus vooral te liggen in meer of betere informatievoorziening of financieringsmogelijkheden (bijvoorbeeld leningen of gezamenlijke inkoop) onder de aandacht te brengen.

2.9 Inzicht in energieverbruik

12. Heeft u zicht op het energieverbruik van uw huishouden? (n = 674)

- Ik weet precies wat het verbruik van mijn huishouden is
- Ik weet ongeveer wat het verbruik van mijn huishouden is
- Ik heb geen idee wat het energieverbruik van mijn huishouden is

Toelichting

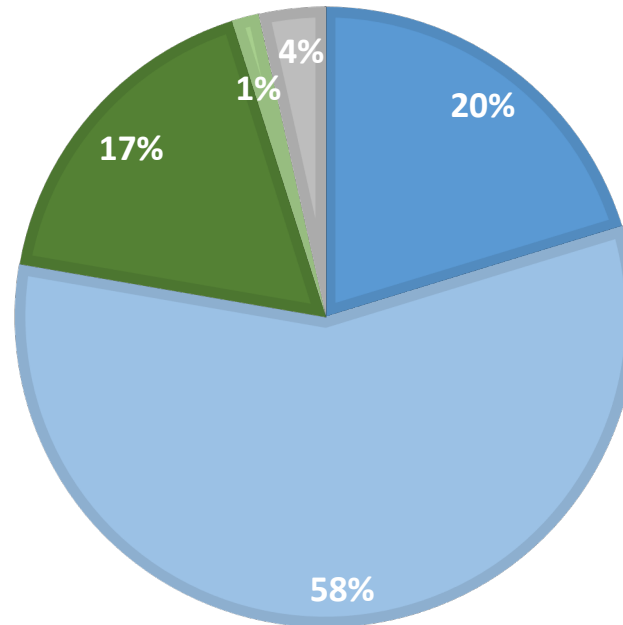
- 4 op de 10 mensen weten precies wat het energieverbruik van hun huishouden is.
- De helft geeft aan dit ongeveer te weten.

2.9 Inzicht in energieverbruik

13. Denkt u dat u (nog meer) kunt besparen op uw energierekening? (n = 674)

- Ja, ik denk nog veel te kunnen besparen op mijn energierekening
- Ja, ik denk nog wel een beetje te kunnen besparen op mijn energierekening
- Nee, ik denk niets te kunnen besparen op mijn energierekening
- Nee, ik denk niets te kunnen besparen op mijn energierekening, ik zou niet weten wat ik hier aan kan doen
- Dat weet ik niet

Toelichting

- Bespaarpotentieel is er zeker: 20% geeft aan nog veel te kunnen besparen op de energierekening. 58% geeft aan nog een beetje te kunnen besparen.
- Bijna 1 op de 5 inwoners geeft aan al het maximale te doen aan energiebesparing en niet verder te kunnen besparen op de rekening.

2.9 Inzicht in energieverbruik

14. Welke van de onderstaande stellingen zijn op u van toepassing? (n = 673) (meerdere antwoorden mogelijk)

	%
Ik ben bereid om met eigen geld te investeren in maatregelen voor energiebesparing of duurzame energie	45
Ik ben bereid om het bedrag van mijn energiebesparing te gebruiken als investering in duurzame maatregelen.	35
Ik heb het geld niet (over) om te investeren in energiebesparing of duurzame energie	16
Ik ben bereid om geld te lenen om maatregelen voor energiebesparing of duurzame energie toe te passen	5
Ik ben bereid een huurverhoging te accepteren wanneer mijn energierekening lager wordt	3

Toelichting

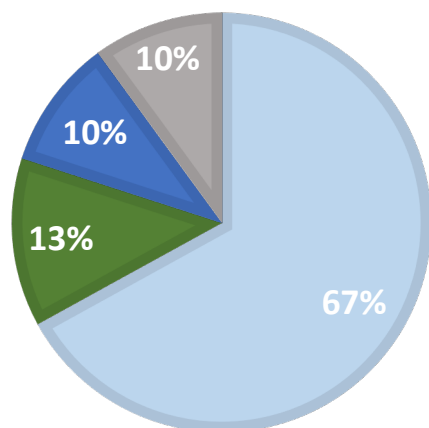
- Bijna de helft (45%) van de inwoners geeft aan bereid te zijn om eigen geld te investeren in maatregelen voor energiebesparing of duurzame energie.
- Een derde is bereid het bespaarde bedrag te investeren in duurzame maatregelen.
- 16% geeft aan onvoldoende geld te hebben om te investeren.
- Vrijwel niemand lijkt bereid om een lening af te sluiten voor duurzame maatregelen of een huurverhoging te accepteren bij een lagere energierekening.

2.10 Verhuisplannen en energielabel

15. Heeft u plannen om binnen nu en 5 jaar te gaan verhuizen?
En speelt het energielabel een rol bij de keuze voor uw nieuwe woning? (n = 673)

- Geen verhuisplannen
- Zeker verhuizen binnen nu en 5 jaar
- Misschien verhuizen binnen nu en 5 jaar
- Weet niet

Toelichting

- Bijna een kwart van alle inwoners geeft aan zeker (10%) of misschien (13%) te gaan verhuizen binnen nu en 5 jaar.
- Speelt het energielabel een rol bij de keuze voor hun mogelijk nieuwe woning? Ja, bij een meerderheid van 69% wel. Voor 30% speelt het label geen rol bij de keuze voor de nieuwe woning.

	Energielabel speelt WEL een rol	Energielabel speelt GEEN rol
Zeker verhuizen binnen nu en 5 jaar	39%	18%
Misschien verhuizen binnen nu en 5 jaar	30%	12%

2.11 Informatiebehoefte

16. Zijn er onderwerpen waarover u meer zou willen weten? (n = 672)

	%
Subsidies	46
Warmtepompen	34
Zonnepanelen	28
Energiecoöperatie Hilverstroom	28
Duurzame projecten of projecten random energiebesparing van de gemeente	25
Isolatie	18
Duurzame financieringsmogelijkheden	16
Groene stroom	15
Infraroodverwarming	14
Verbruik huishoudelijke apparaten	14
Verlichting	7
Nee, ik heb geen behoefte aan (meer) informatie	20
Anders	2

Toelichting

- We hebben de panelleden gevraagd waarover zij graag nog informatie zouden willen. 80% heeft aangegeven meer informatie te willen.
- Bijna de helft zou meer willen weten over subsidies (46%), gevolgd door informatie over warmtepompen (34%), zonnepanelen (28%) en de Energiecoöperatie Hilverstroom (28%).

3. Onderzoeksverantwoording – IPH4 - Duurzaamheid

Verdeling naar leeftijd, geslacht en kern (ongewogen)

Leeftijdsgroepen*	N	%
16 t/m 29 jaar	29	4
30 t/m 39 jaar	73	11
40 t/m 49 jaar	103	15
50 t/m 64 jaar	248	36
65 jaar en ouder	221	32
niet ingevuld	16	2
Totaal	690	100%

* Ongewogen data

Man/vrouw*	N	%
Man	416	60
Vrouw	258	37
niet ingevuld	16	2
Totaal	690	100%

* Ongewogen data

Kern*	N	%
Baarschot	11	2
Biest-Houtakker	35	5
Diessen	124	18
Esbeek	43	6
Haghorst	27	4
Hilvarenbeek	450	65
Totaal	690	100%

* Ongewogen data

Representativiteit en betrouwbaarheid

De resultaten van het onderzoek zijn gewogen naar de bovenstaande achtergrondkenmerken (leeftijd, geslacht en kern). Daardoor zijn de resultaten representatief op deze achtergrondkenmerken. Het aantal respondenten dat de vragenlijst heeft ingevuld is voldoende om betrouwbare uitspraken te kunnen doen.